

**№1.25.ТАРИМАЛ УРГАМЛЫН ҮР ҮЙЛДВЭРЛЭЛ
БОЛОН НИЙЛҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ШАЛГАХ
ХЯНАЛТЫН ХУУДАС**

Хяналтын байгууллага:

Шалгуулагч этгээдийн нэр:

Объектын нэр:

Регистрийн дугаар:

Хяналт шалгалт хийсэн огноо: .../.../...

Шаардлага хангасан асуултын тоо:

Хууль сахин мөрдөлтийн хувь:

Шаардлага хангаагүй нийт оноо:

Эрсдэл үүсэх магадлалын хувь:

Эрсдэл үүсэх магадлал

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН АСУУЛТУУД, ҮНЭЛГЭЭ

№	Хууль тогтоомж, дүрэм, журам, стандартын нэр, зүйл, заалт	Асуултууд	Батлагдсан оноо		Авсан оноо
			Шаардлага хангасан	Шаардлага хангаагүй	
	1	2	3	4	5
Нэг.Тариалангийн талбайн хамгаалалт, баримт бичгийн бүрдүүлэлт			0	75	0
1	Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 15.11.3	Таримал ургамлын үр үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжийг шалгана.			
2	Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн 6.1	Хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч нь харъяалах нутаг дэвсгэр дэх хяналтын байгууллагын мэдээллийн санд бүртгүүлсэн	0	10	
3	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.11 GAP/ ХАА-н зохистой дадал/	Талбайн түүх хөтөлсөн /сүүлийн 5 жилээр/	0	5	

4	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.4, GAP/ ХАА-н зохистой дадал/	Тариалангийн газрын хөрсний үржил шимийг хамгаалах, сайжруулах /таримлын сэлгээг зөв зохион байгуулах замаар хөрсний органик бодисыг хэвээр хадгалах буюу түүнийг сайжруулах, хөрсийг механик аргаар боловсруулахаас аль болох зайлс хийх, хөрсийг ус болон салхины элэгдлээс хамгаалсан арга хэмжээг авсан байх/	0	10	
5	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.1	Өөрийн эзэмшлийн талбай, ургацаа бусдын халдлага болон малаас хамгаалсан / малын бэлчээрт ойрхон талбайг хашиж хамгаалсан/	0	5	
6	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.7	Байгаль орчинд ээлтэй, дэвшилтэт техник, технологийг нэвтрүүлэх, сэлгэн тариалалтыг зохих түвшинд хадгалсан	0	5	
7	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.8, ХАА-н зохистой дадал /GAP/	Өөрийн эзэмшил, ашиглалтад байгаа тариалангийн газарт хуульд заасан хугацаанд агрохими, агрофизикийн шинжилгээ хийлгэсэн / 5 жил тутамд 1 удаа хийлгэсэн/	0	10	
8	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.12, "Газар тариалангийн зохистой дадал нэвтрүүлэх зөвлөмж"- ийн 2.4	Эрх бүхий байгууллагаас гаргасан заавар, зөвлөмжийн дагуу тариалангийн технологийг мөрдсөн байх /тухайн бүс нутгийн хөрс цаг уурын онцлогоос хамааран тарихын өмнөх хөрс боловсруулалт, тарих хугацаа, үрийн норм, тарих арга, үр суулгах гүн, химийн болон механик уринш, бордооны хэрэглээ, үрийн ариутгал/	0	5	
9	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.6	Таримлын төрөл тус бүрээр тариалсан болон хураасан ургац, бэлтгэсэн уринш талбайн ашиглалтын талаарх мэдээг сум дүүргийн Засаг даргад тухай бүр гаргаж өгдөг.	0	5	
10		Тариалалт хураалтын мэдээг өдөр бүрээр мэдээлсэн бүртгэл хөтөлсөн дэвтэртэй байх/	0	5	
11	Тариалангийн тухай хуулийн 24-р зүйл	Мал тэжээвэр амьтан оруулах, бэлчээх, дайран өнгөрөх зам гаргах, өвс, сүрэл шатаах, ан ав хийх	0	5	

12	Тариалангийн тухай хуулийн 24.2	Тариалангийн талбайн захаас гадагш 500 метрийн зайд мал бэлчээх, оторлох болон бэлчээрийн мал аж ахуйн өвөлжөө, хаваржаа, зуслан, намаржаагүй байх	0	5	
13	Тариалангийн тухай хуулийн 25-р зүйл	Тариалангийн талбайг хаших, ойн зурвас байгуулах, талбайд сүрлэн хучлага тогтоох, өвчин хортон, хог ургамал болон ганд тэсвэртэй нутагшсан, ирээдүйтэй сортын үрээр тариалах, эрдэс, органик бордоо ургамал хамгааллын цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, төлөвшүүлэх, усалгааны горим мөрдөх, талбайн түүхэнд хөрс хамгааллын арга хэмжээг тусган хөтлөж хэвших	0	5	
Хоёр. Үр, суулгацын материалын чанар			0	75	0
14	Газар тариалангийн үйлдвэрлэл "Хөдөө аж ахуйн зохистой дадал" /GAP/ нэвтрүүлэх зөвлөмжийн 2.3	Таримал ургамлын ихэнх өвчин үр суулгацын материалаар тархан халдварладаг учраас тарихын өмнө үрийг ариутган халдваргүйжүүлж ургамал ургалтын үеийн өвчлөлтөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авсан байна./ ариутгал хийсэн тухай тэмдэглэл хөтөлсөн дэвтэртэй байна./	0	5	
15	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.5	Таримлын үрийг таваас доошгүй жил тутам шинэчлэсэн /үрийн аж ахуйн нь үрийн шинэчлэлийг сорт тус бүрээр гаргасан тэмдэглэлтэй байх/	0	10	
16	Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн 6.2.1	Өөрийн бүтээсэн шинэ сортыг таримал ургамлын удмын сангийн хадгаламжид бүртгүүлэх хадгалуулах	0	5	
17	Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн 6.2.2	Өөрийн үйлдвэрлэсэн үрийг үр, хорио цээрийн хяналтад хамруулдаг	0	10	
18	Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн 6.2.3	Тарих үрийн чанарын улсын стандарт хангасан, гарал үүсэл, үйлдвэрлэсэн, технологи нь тодорхой, баталгаат сортын болон эрлийзийн үр борлуулдаг, шилжүүлдэг	0	10	
19	Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн 6.2.6 Үрийн буудай MNS 0246:2010 стандарт	Үрийн нөөцийн улсын санд зөвхөн тарих үрийн чанарын улсын стандарт хангасан үр бэлтгэн нийлүүлэх	0	10	

20	Үрийн буудай. Сортын болон үрийн чанар .Ерөнхий шаардлага MNS 0246:2010	Үрийн тариалангийн талбайд сортын хянан баталгааг хийлгэсэн байх бөгөөд хянан баталгааг тухайн аймгийн ХХААГ-н хянан батлагч мэргэжилтэнгүүд хийнэ.	0	5	
21	стандартын 7.2 Хөдөө аж ахуйн зохистой дадал /GAP/	Хянан баталгааны актад зусах зөөлөн буудайн үрийн хураалт, хадгалалтын технологийг нарийн зааж өгсөн байна.	0	5	
22	Үрийн буудай. Сортын болон үрийн чанар .Ерөнхий шаардлага MNS 0246:2010 стандартын 7.2	Худалдан борлуулах болон хадгалах үрэнд гарал үүслийн тодорхойлолт, сорт, хянан баталгааны акт үрийн чанарын дүгнэлт дагалдуулсан байна.	0	5	
23	Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн 6.2.4	Тарих үрийн чанарын улсын стандарт хангасан үр импортлодог	0	10	
Гурав. Хорио цээрийн дэглэм, бүтээгдэхүүний чанар аюулгүй байдал			0	53	0
24	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.3. заалт	Тариалангийн газарт хорио цээртэй өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамал илэрсэн бол мэргэжлийн байгууллагад ажлын таван өдрийн дотор мэдэгдэх, шаардлагатай арга хэмжээг авсан	0	5	
25	Ургамал хамгааллын тухай хуулийн 15.2.2	Бүтээгдэхүүн нь хорио цээртэй ургамлын өвчин, хөнөөлт шавьжаар бохирдоогүй	0	10	
26	Үрийн төмс. Сортын ба тариалалтын чанар. MNS 885:2006 стандартын 6.3, 6.4 Үрийн буудай. Сортын болон үрийн чанар. MNS 246-2010 стандартын 5.3, 6.1 Шар луувангийн тарих үрийн чанар. Техникийн шаардлага MNS 4717:2006 стандартын 5.3, 6.1, Улаан луувангийн тарих үрийн чанар. Техникийн шаардлага MNS 4718:2006 стандартын 5.3, 6.1, Чинжүүний тарих үрийн чанар. Техникийн шаардлага MNS 4720:2006 стандартын 5.2, 6.1	Үйлдвэрлэсэн таримлын үр нь тарих үрийн чанар, стандартын шаардлагыг хангасан	0	10	

27	Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн 10.1.3 дахь заалт GAP ХАА-н зохистой дадал	Мал амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд бүтээгдэхүүний ул мөрийг мөрдөн тогтоох бүртгэлийн хөтлөдөг.	0	3	
28	Худалдааны агуулах. Ерөнхий шаардлага MNS 5364-2011-ын.8.4 дэхь заалт	Агуулахад хортон шавьжийн устгал ариутгал халдваргүйтгэлийг хадгалж байгаа бараа бүтээгдэхүүнд ямар нэгэн сөрөг нөлөө, бохирдолт үүсгэхгүй зөвшөөрөгдсөн бодисоор хийдэг	0	5	
29	Худалдааны агуулах. Ерөнхий шаардлага MNS 5364-2011-ын.8.4 дэхь заалт	Мэргэжлийн байгууллагатай хийсэн гэрээний дагуу тогтоосон хугацаанд хийсэн.	0	5	
30	Монгол Улсын Үрийн буудай. Сортын болон үрийн чанар .Ерөнхий шаардлага MNS 0246:2010 стандартын 6.2	Импортоор оруулах болон тариалах үр нь гадаад болон дотоод хорио цээртэй, хог ургамлын үрээр бохирлогдоогүй.	0	5	
31	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 13.2	Ургамал хамгаалах химийн бодисыг зохих тун хэмжээгээр хэрэглэдэг	0	10	
Дөрөв. Үрийн хадгалалтын технологи			0	58	0
32	Худалдааны агуулах. Ерөнхий шаардлага MNS 5364-2011-ын.7,3 дахь	Зооринд температур, харьцангуй чийг хэмжигч багажийг хаалга болон ууршуулагчаас хол, харагдахуйц газар байрлуулж хэмжилтийг өдөр бүр хийж, тэмдэглэл хөтөлдөг.	0	10	
33		Хяналтын самбар хэвийн ажилладаг /автомат удирдлагатай зоорины хувьд шалгана/	0	5	
34		Хадгалж буй үрийн чийг, температурыг зуны улиралд сард хоёр удаа, өвлийн улиралд сард нэг удаа шалгаж агуулахын бүртгэлд тэмдэглэнэ.	0	3	
35		Өөр сортын үртэй холихгүйгээр ариутгасан, зориулалтын агуулахад тусгаарласан хашлага тавьж, үрийн хаяг хийж хадгална.	0	10	
36	Монгол Улсын Үрийн буудай. Сортын болон үрийн чанар. Ерөнхий шаардлага MNS 0246:2010 стандартын 8.3, 8.5, 8.6, 8.8	Торгон үрийг шуудайтай хадгалах ба хадгалахдаа шалнаасаа 15 см-ээс доошгүй хөндийрсөн тавиур дээр өндрөөрөө 8 шуудай, өргөнөөрөө 2 шуудайнаас дээшгүй хэмжээтэй давхарлан хурааж хадгална. Шуудайтай хураасан хэсэг үрийн хооронд 1.0 м агуулахын хананаас 1.5 метрээс доошгүй зайтай байна.	0	5	

37		Үрийг задгай хадгалахдаа 2.5 м-ээс 3 м-ээс дээшгүй өндөртэйгээр хадгална.	0	5	
38	Үрийн төмс. Сортын ба тариалалтын чанар MNS 885:2006 стандартын 8.2, 8.3, дахь заалт	Аж ахуйн нэгж байгууллага болон улсын үрийн нөөцийн агуулах зооринд хадгалах үрийн материалд хянан баталгааны акт болон холбогдох хяналтын байгууллагаас чанарын талаар дүгнэлтийг дагалдуулна	0	5	
39		Сортын үрийн төмсийг MNS ISO7562:2003 "Төмс зохиомол агааржуулагчтай зооринд хадгалах заавар" стандартын дагуу хадгална.	0	5	
40	Улаан луувангийн тарих үрийн чанар. Техникийн шаардлага MNS 4718:2006 стандартын 8.5, Шар луувангийн тарих үрийн чанар. Техникийн шаардлага MNS 4717:2006 стандартын	Үрийг өөр сортын үртэй холихгүйгээр 10°C-ээс 15°C хэмийн дулаантай байранд мэрэгчдээс хамгаалж, шалнаас 40 см-ээс 50 см хөндий тавиур дээр 3-аас илүүгүй үеэр, хананаас ба хажуу эгнээнээс 0.8 м-ээс 1.5 м зайтайгаар хурааж хадгална.	0	5	
41	8.5, Чинжүүний тарих үрийн чанар. Техникийн шаардлага MNS4720:2006 стандартын 8.5	Доод тавиурын хөлд гөлмөн төмөр юмуу хөнгөн цагаан төмрийг чийдэнгийн бүрхүүл хэлбэрээр хадаж мэрэгчдээс хамгаална.	0	5	
Тав.Боловсон хүчний хангамж, ажиллагсадын эрүүл ахуйн нөхцөл			0	17	0
42	Тариалангийн тухай хуулийн 20.2.9 дэх заалт	Хөдөө аж ахуйн инженер, агрономичтой байх	0	5	
43	Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 27.2.1.дахь заалт ХАА-н зохистой дадал GAP	Ажилтны мэргэжлийг дээшлүүлэх, мэргэшүүлэх, түүнд шинэ мэргэжил эзэмшүүлсэн	0	3	
44	Химийн хорт болон аюултай бодисыг хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам 3.1.1.5	Ажиллагсад хамгаалалтын хувцас, хэрэгслээр хангагдсан, хэрэглэж хэвшсэн	0	3	
45	Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл мэндийн тухай хууль 17.1, 17.2.3	Бүх ажилчдад эрүүл ахуй, хөдөлмөр хамгааллын зааварчилгаануудыг баримтжуулж өгсөн	0	3	
46	Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл мэндийн тухай хууль 14.1	Бүх ажиллагсадыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулсан	0	3	
Зургаа. Бүтээгдэхүүний тээвэрлэлт, хаяг, шошго			0	26	0
47	Ургамал хамгааллын тухай хуулийн 13,2,2 дахь заалт	Ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эдийг тээвэрлэх, борлуулахдаа бүтээгдэхүүний гарал үүслийн гэрчилгээ авдаг	0	5	

48	Хүнсний тухай хуулийн 10.1.2 дахь заалт	Стандарт, техникийн зохицуулалтад нийцсэн барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, агуулах, тээврийн хэрэгсэлтэй	0	3	
49		Үрийн төмсийг MNS 0262:82 "Төмс хүнсний ногоог савлах, тээвэрлэх" стандартын дагуу савлаж, хөлдөхөөс хамгаалж тээвэрлэдэг	0	5	
50	Үрийн төмс. Сортын ба тариалалтын чанар. Техникийн шаардлага MNS 0885:2006 стандартын 8.4 , Хөдөө аж ахуйн зохистой дадал /GAP/	Төмс хүнсний ногооны үрийг тээвэрлэх тээврийн хэрэгсэл нь бүтээгдэхүүнийг бохирдох, элдэв механик гэмтэл үүсэх, халах, хөлдөж хайрагдах, хорхой шавьж нэвтрэхээс хамгаалсан зориулалтын байна.	0	5	
51		Тээврийн хэрэгсэл нь "Төмс хүнсний ногоо тээвэрлэлт ангилал. Тээвэрлэлтийн нөхцөл" Ерөнхий шаардлага MNS 5648:2006 стандартын шаардлагыг хангасан байна.	0	5	
52	Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн 10.1.9 дахь заалт	Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг эрүүл ахуй, ариун цэврийн шаардлагын дагуу тээвэрлэн, хадгалдаг	0	3	
Долоо. Дотоод хяналт			0	10	0
53	ТХШТХ-ийн 7.2, ААНБ-ын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журам батлуулан мөрдөж ажилладаг	Дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журам батлуулан мөрдөж ажилладаг	0	5	
54	нийтлэг журам, Засгийн газрын 311 тогтоол	Дотоод хяналт шалгалтаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгахад чиглэсэн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлдэг	0	5	
НИЙТ ОНОО			0	314	0

БАТАЛГААЖУУЛАЛТ		
Хяналтын чиглэл, албан тушаалын нэр	Хяналтын чиглэл, албан тушаалын нэр	Хүлээн зөвшөөрсөн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтан
/ овог, нэр/	/ овог, нэр/	/ овог, нэр/
/ гарын үсэг, тэмдэг/	/ гарын үсэг, тэмдэг/	/ гарын үсэг, тамга/

Тайлбар: